

Stawianie i zrzucanie żagli na Zawiszy Czarnym

1. Bezpiecznie i solidnie wykonuj rozkazy i polecenia przełożonych.
2. Zawsze sprawdź trzy razy czy dobrze zaknagowałeś linę, czy wpiąłeś prawidłowo blok. Od tego będzie zależało bezpieczeństwo Twoje, Twoich koleżanek i kolegów oraz jachtu.
3. Jeśli czegoś nie wiesz, nie umiesz wykonać danego polecenia - nie ukrywaj tego faktu, zapytaj, gdyż kto pyta nie błądzi.
4. Wszystkie topenanty (liny podtrzymujące bomby i gafle) znajdują się na lewej burcie i są koloru białego.
5. Wszystkie fały (liny wciągające żagle do góry) znajdują się na prawej burcie (wyjątek fały bomkliwra i sztafoka - lewa burta).
6. Wszystkie liny obkładamy na naglach wskazanych planie rozmieszczenia olinowania i buchtujemy na następnym naglu w stronę rufy.
7. Liny prawoskrętne buchtujemy w prawo (zgodnie z ruchem wskazówek zegara).
8. Wszystkie liny wybieramy i luzujemy przez nagiel lub knagę.

OBSŁUGA KLIWRA, BOMKLIWRA I LATACZA

STAWIANIE ŻAGLI:

- zdejmujemy krawaty, układamy żagiel na bukszprycie wzdłuż burty zawietrznej i schodzimy z bukszprytu,
- obstawiamy fał, kontrafał oraz szoty zawietrzne natomiast jeszcze przed postawieniem dajemy duży luz na szotach nawietrznych,
- teraz stawiamy żagiel, po postawieniu wybieramy żagiel do optymalnej pracy na szotach,
- teraz gdy postawiliśmy żagiel szot-nawietrzny luzujemy tak, aby zszedł ze sztagu i nie przecierał się i przystępujemy do klarowania lin.

ZRZUCANIE ŻAGLI:

- obstawiamy fał, kontrafał oraz szot zawietrzny żagla i na komendę luzujemy fał, wybierając energicznie kontrafał,
  - jednocześnie powoli luzujemy szot a gdy żagiel znajduje się już na dole wybieramy,
- gdy żagle są na dole wchodzimy na bukszpryt z krawatami (w pasach bezpieczeństwa) wpinamy się i przystępujemy do klarowania żagla, następnie klarujemy liny.

OBSŁUGA SZTAFOKA, GROTSZTAKSLA, BEZANSZTAKSLA I BEZANA:

STAWIANIE ŻAGLI:

Po komendzie przygotować sztafoka, grotstaksla, bezana do postawienia w baidewindzie lewego / prawego halsu, ustawiamy bomby wymienionych żagli nad prawą / lewą burtą w następujący sposób:

- wypinamy kontraszot znajdujący się pod piętą bomu (blok zakończony jest snapszklą, którą wypinamy przez pociągnięcie za mały krawat znajdujący się przy szekli),
- przenosimy kontraszot na burtę, nad którą mamy ustawić bom, wpinamy i wybieramy luz,
- jednocześnie wybieramy kontraszot i luzujemy szot, bom przemieszcza się na żądaną burtę, żeby bom wychylił się tak, aby jego nok znajdował się nad burtą należy poluzować topenantę (przez nagiel),
- gdy nok bomu znajduje się nad burtą wybieramy luz na szocie i kotraszocie, tak aby bom się nie przemieszczał,
- zdejmujemy krawaty z bomu,
- obciążacz liku dolnego żagla przenosimy z knagi znajdującej się pośrodku bomu na knagę przy pięcie bomu i dajemy ok. 1,5 m luzu na linie i knagujemy,
- odknagowujemy kontrafał i uważamy by nie poplątał się w trakcie stawiania żagla,
- teraz do fału i „w górę serca” (uważamy aby lik dolny żagla nie zaplątał się o knagi przy bomie),
- po wybraniu i obłożeniu fału na naglu przystępujemy do wybierania obciążacza, musimy wybrać go tak, żeby róg szotowy żagla znalazł się przy noku bomu,

- ustawiamy żagiel do pracy i przystępujemy do klarowania lin.

ZRZUCANIE ŻAGLI:

- obstawiamy fał, kontrafał, obciążacz i na komendę oficera dajemy luz na fale (pilnując żeby nie uciekł - najlepiej końcówkę zaknagować), energicznie wybieramy kontrafał i luzujemy obciążacz, gdy żagiel jest na dole ładnie układamy go na bomie i mocujemy krawatami,
- wpinamy na swoje miejsca kontraszot i obciążacz oraz klarujemy liny.

OBSŁUGA FOKA I GROTA

STAWIANIE ŻAGLI:

- zaczynamy od przeniesienia kontraszotów gafła (z miejsca portowego, tj. przy maszcie) na prawą lub lewą burtę. Jak to robimy? Przenosząc kontraszot z miejsca portowego podajemy go nad sztagiem grotstaksla lub bezansztaksla a pod pikfałem, dalej podajemy go za padunami i wantami (w ogóle za wszystkimi linami na zewnątrz burt) i przenosimy go na miejsce pracy, tj. kontraszot foka do półkluz na dziobie i na knagę a kontraszot grota na knagę pomiędzy padunami a wantami foka (przenoszenie kontraszotu jest czynnością dla dwóch osób),
- gdy już uporaliśmy się z przeniesieniem kontraszotu gafła, to teraz luzujemy szot gafła, jednocześnie w trzy, cztery osoby wybieramy energicznie kontraszot tak aby gafel wychylił się na burtę i oparł o paduny, knagujemy kontraszot i wybieramy teraz zbędny luz na szotach gafła,
- jednocześnie gdy trwają prace przy kontraszotach gafli, pozostali członkowie wachty, przygotowują żagiel do postawienia, zaczynając od bomiku, na którym sklarowany jest żagiel. Jak to robimy? Luzujemy szoty i kontraszoty bomiku, a jednocześnie podnosimy bom za pomocą topenanty tak aby bom był ponad sztagiem (grotstaksla, bezansztaksla) następnie wypinamy szoty i kontraszoty bomiku i przekładamy nad sztagiem i pikfałem, teraz przeciągamy bom nad sztagiem i opuszczamy na topenancie. Wpinamy szoty i kontraszoty bomiku,
- gdy uporaliśmy się z bomikiem, to teraz ściągamy krawaty z bomu i wypinamy róg pikowy żagla z noku bomu,
- wybieramy mocno fał, a następnie pikfał żagla,
- ustawiamy żagiel do optymalnej pracy i klarujemy liny.

ZRZUCANIE ŻAGLI:

- obstawiamy fał, pikfał oraz kontrafał (foka, grota), następnie luzujemy fał i pikfał wybierając mocno kontrafał,
- zrzucony żagiel mocujemy krawatami do bomu,
- róg pikowy wpinamy do noku bomu, następnie klarujemy żagiel jak i liny wszystkie na klar portowy (pamiętając o gafłu).

